SỐ THỨ 1462 — NGÀY THỨ SÁU 24 FEVRIER 1922 — NĂM THỨ MƯỜI

DEPOT LEGAL INDOCHINE № 116

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

MỖI SỐ: 0$02

HANOI

	Một năm	Sáu tháng	Ba tháng	Một tháng
Hanoi (Bắc kỳ, Trung kỳ, Nam kỳ, Cao-miên, Lào, Thuộc-địa Pháp)	6$00	3.00	1.50	0.50
Ngoại quốc (Hồng-kông, Chine, Japon, Siam, Philippines, Hawaï, Mexique, Cuba, Pérou, Chili, Argentine, Brésil, Uruguay, Paraguay, Bolivie)	6$90	3.50	1.75	0.60
Đất nhà băng (Pondichéry, Yanaon, Karikal, Mahé, Chandernagor, Comptoirs de l'Inde)	6$30	3.20	1.60	0.55
Bắc kỳ, Trung kỳ và Algérie	6$30	3.20	1.60	0.55
Nam kỳ, Cao-miên, Lào, Thuộc-địa Pháp	6$60	3.30	1.65	0.60
Ngoại quốc	9$00	4.50	2.25	0.75

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
67 65, Rue du Coton, Hanoi

F. H. SCHNEIDER, Fondateur.
NGUYỄN-VĂN-VĨNH, Directeur gérant

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

1re page
- Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
- Par contrat annuel
- Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m

Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

SOUSCRIVEZ A L'EMPRUNT INDOCHINOIS EN PIASTRES

NÊN MUA QUỐC-TRÁI ĐÔNG-PHÁP TÍNH BẰNG BẠC

ចូរទិញប្រាក់កម្ចីឥណ្ឌូចិនជាប្រាក់ពិន្ទុ

宜買東法公債算銀元

Cuộc công-thái sáu triệu đồng

Các viên-chức làm việc Nhà nước nên mua trái-phiếu

Chính-phủ mở ra cuộc công-thái sáu triệu bạc này để làm đường xe-lửa Vinh vô Đông-hà, cái lợi công cho cả quốc-dân đã nhiều mà cái lợi riêng cho người mua trái-phiếu cũng lắm. Làm dân một nước văn-hiến, ai là chẳng mong làm hết nghĩa-vụ mình đối với Tổ-quốc, sinh ra thời buổi cạnh-tranh này, ai là chẳng có chí kinh doanh, có lòng vụ-lợi. Vậy thì ai ơi không nên bỏ lỡ dịp này. Nào các nhà đại-tư bản, nào các hàng quan lại, nào các viên-chức làm việc Nhà-nước, hãy nên rủ nhau mua trái-phiếu. Các nhà đại tư-bản sẵn vốn càng mua nhiều càng có lợi to, các hàng quan lại phải mua để làm gương cho dân chúng, các viên-chức làm việc Nhà-nước phải nên giúp Nhà-nước cho thành cái công quả lớn lao này ; nếu lấy vào vốn nhà không tiện thì Nhà nước sẽ cho vay tiền trước, rồi sau sẽ khấu trừ vào lương-bổng để cho mọi người đều làm được trọn nghĩa-vụ mình và có một phần lợi vào việc này. Quan toàn-quyền đã nghị-định ứng tiền trước cho các viên-tòng-sự các sở, sau này sẽ trả lại làm bốn, làm sáu hay làm tám tháng tùy theo mình muốn vay một tháng, hai tháng hay là ba tháng lương. Như vậy thì Chính-phủ lại gia ân cho các viên-tòng-sự một mối lợi đặc-biệt. Tiền mình mua trái-phiếu thì vẫn có lãi lãi ấy may ra có thể muôn vàn mà Chính-phủ cho mình vay thì không lấy một đồng lãi-lờ nào cả. Các viên-chức có lương bổng nhỏn mà xin nhà-nước ứng cho ba tháng lương để trả làm tám tháng thì cứ tính theo lối đi vay góp họ của ta thật đã là lợi lắm ; huống chi tiền lấy về để mua phiếu công-thái mới sở, may ra được hàng nghìn, hàng vạn tí tí cái lợi kể biết là bao nhiêu. Cái lợi đã hiển-nhiên, hai năm rõ mười, các viên-chức phần sự các công sở nên mua công-thái. Ấy là nói về điệu lợi trước mắt. Đến như nói về điều nghĩa thì lại càng nên lắm. Các viên chức ấy đã giúp Chính phủ trong việc chỉnh-trị, dù lớn dù nhỏ, cũng là có dự một phần. Trong khi tại chức thì có lương-bổng hậu dãi, có danh giá, khi về nghỉ thì có hưu-bổng, có đồi hàm. Chính-phủ đã nhờ được ở lòng trung-thành của các viên-chức mà trị nước an dân, há lại chẳng có thể mong các viên-chức giúp cho Chính-phủ làm xong được cái công-quả lớn lao này nó cũng ở trong cái chương trình khai-hóa của Chính-phủ hay sao ? Các viên-chức phần sự các tỏa phải nên mua trái-phiếu ấy là một cách tỏ lòng trung-thành với Nhà-nước, và tỏ ra mình đã xứng đáng cái danh-dự giúp Chính-phủ trong công-cuộc mở-mang xứ ta.

Cái cảm-tưởng của nữ giới ta đối với cuộc công-thái ngày nay

Dịp đâu may mắn lạ đường

Mới đây có cái dịp tốt nghĩa lợi lưỡng toàn, tưởng không nói các chị em ai cũng đều biết thừa ra ; nhưng phàm việc gì có bàn tính với nhau thời nó lại càng rõ ràng cái lý phải mà lắm lòng gắn bó có lẽ hơn một tầng nữa. Ấy là nghĩa nói về cuộc công-thái sáu triệu đồng làm đường hỏa-xa từ Vinh vào Đông-hà đó. Mấy tuần nay, ngày nào cũng thấy các báo quán có đăng cho nhân-dân ta biết là một điều hay nên làm lắm. Chúng ta tuy không có trí thức sành sỏi bằng người mà trù-hoạch nổi về đường ích lợi có nhiều chỗ-ngăn ảnh-hưởng sâu xa, há lại không thấy việc lợi trước mắt và nghe lời hay họ bán bạc bảy lâu nay đó sao ? Việc lợi trước mắt là gì ? là các con đường hỏa-xa châu-lưu trong nước tất là việc lợi cho sự buôn bán vận tải hành khách Trung Nam, Bắc người ba kỳ vào ra. Lấy sự cận tiện mà nói cho dễ hiểu thời cứ coi như con đường từ Vinh ra Thanh, từ Huế ra Đông hà, từ Tourane ra Huế thời đủ biết khi trước chưa có hỏa-xa thông-hành đi lại với nhau biết bao phiền là sơn khê cách trở những hàng mấy mươi ngày đường, ăn gió nằm sương, trải bao khổ sở, mới nằm nào nhờ ơn Bảo hộ khai sáng, phá núi đắp cầu, đặt nên con đường sắt dài-dằng đặc từ Thanh vào Vinh từ Đông-hà vào Tourane, một phần nửa địa-hạt Trung-kỳ nhờ có hai con đường mà thấy ích lợi biết là bao chỉ còn thiếu một khoảng giữa từ Đông-hà ra Bến-thủy là hoàn-toàn phía Bắc Trung kỳ, cho nên lệnh trên đã ban xuống chỉ-dụ khởi công làm nốt con đường ấy cho xong, nếu làm thời ích lợi cho dân bản-xứ rất nhiều, vậy nên phải cho người bản-xứ được dự vào một phần công-ích, mà phần công-ích nầy không phải đem tiền bạc mà giúp không, chính là đem tiền bạc mua phiếu công-thái một phiếu 50 đồng, mỗi năm lại có số số bốn kỳ, nếu vận đỏ về ai trúng số vạn, số ngàn chắc giàu to, mà không nữa thời kỳ trong hạn 30 năm là cũng trúng được một số thành một vốn một lãi, có khác gì tiền mình đem ra mua ruộng mua đất vậy, cho vay mà không sợ mất vốn mất lãi, lại được lòng trung thành với Nhà-nước, bước đây thân-ái cùng đồng-bào, thế thời những nhà trí-thức văn minh đời nay, e họ tranh hết cả cuộc nghĩa lợi này hết. Chị em ta đâu, phải nên mau mau kíp liệu đem bạc tiền ra mà mua phiếu công thái kẻo chậm trễ lại thua người bây giờ.

Hằng ngày chị em ta cứ phàn nàn với nhau rằng : việc gì chúng mình cũng hay chịu cái tiếng thua đèm mái, thế là tại mình không có cái tên dự vào các việc nghĩa của xã hội đó, chớ ta hãy xem việc mới đây như bà Trần-thị-Thọ người Nam-kỳ quyên bạc cứu cho làng Phương trung và hội Khai trí-tiến-đức, mà tiếng thơm lừng-lẫy người ta khen ngợi xiết bao. Ấy đó nữ-giới không phải không làm nên được danh-dự nghĩa hiệp sao ?

Phần nhiều đàn bà nước ta nguyên sẵn có cái tính chất hay ưa làm các sự phúc-đức, như là làm chùa, tô tượng, bố thí và làm cầu bắc đường cho thiên-hạ đi, để mà cầu cái thiện-quả về sau cho con cháu, thế thời hiện nay cái cuộc công thái làm đường hỏa xa này cũng có sự phúc đức to tát lắm, nếu một ngày kia các thành thời Nam, Bắc một nhà, công thương tiện lợi, hóa vật lưu chuyển, nơi hơn bù nơi kém, chỗ cao bù chỗ thấp, vật giá không sợ đắng ngang, hành nhân khỏi sợ trèo đèo vượt-bể các nỗi hiểm-nghèo, thời phúc-đẳng hà-sa phúc nào mà bằng. Phúc ấy nữa, mà việc làm phúc này lại không mất tiền vốn, được cả nghĩa lợi mà cũng không cần có tư bản giàu rộng mới làm nổi, như các bà làm chùa bố thí vốn có to mới xướng nổi, đây chỉ một số 50 $ người ít kẻ nhiều ai muốn mua mấy phiếu cũng tới cả, mua phiếu xong lại được số-số ; nói đến việc số số được trúng là một lẽ thường có lắm, chúng ta từng đọc báo *Trung bắc tân văn* cũng còn nhớ lên bà Trần-thị-Thông là vợ ông Nguyễn-khoe-Tự làm việc Kho bạc Saigon bữa hôm tháng chạp trúng số đầu một vạn đồng về cuộc số-số của hội Tương-tế thời biết đó đen là có thời vận làm. Khi trúng cũng đề, nhưng mà việc số-số này lại có phần hơn, không mất tiền vốn bao giờ, trúng kịp trúng chậm cũng có phần trúng mua nhiều phiếu công thái chừng nào là có phần hi-vọng chừng nấy, mà lại được thêm cái danh tiếng với vã-hội là một người đàn bà có trí thức nghĩa-hiệp nữa. Mong rằng trong nữ giới hẳn có được nhiều tay nhiệt-thành mà ra góp mặt với đời, để cho cuộc công thái chóng thành kết-quả về vang, mà bọn quân-soa không phải là không có danh ghi ở trong sổ ấy, vinh-hạnh thay ! Dịp đâu may mắn là đường !

ĐÀM-PHƯƠNG nữ-sĩ (Huế)

ÂU CHÂU ĐIỆN TÍN

VÔ TUYẾN ĐIỆN

Bordeaux, ngày 23 Février 1922

Hội-đồng tối-chánh tại Thủ-đô nghị-viện

Ngày hôm thứ ba, quan Tổng-trưởng lòn Nợ-ước và quan Tài chính bộ thương-thư đã trần thuyết tại hội đồng Tài-chính về việc tính về số chi thu năm 1921 một trăm chín mươi triệu chi về việc động binh bắn binh năm 1919. Quan Tổng-trưởng tòa Nội-các xin nghị-định cho mười trăm chín mươi triệu đồng ấy sẽ tính vào các khoản chi tiêu sau sẽ thu lại được. Hội-đồng đồng thanh ưng thuận về ấy.

Hội-đồng chế bạn quân-bị

Ngày hôm thứ ba hai tiểu hội-đồng của Hội-đồng tạm thời coi các việc quân bị đã bỏ nghị tại Petit Luxembourg. Tiểu-hội-đồng coi về việc điều-tra đã bàn xong cái chương-trình về việc điều-tra. Hội-đồng ấy do tướng quân Mariet làm chủ-trương. Còn tiểu-hội-đồng kia thì đã xét các công việc về việc chế bạn và việc buôn khí-giới.

Việc nước Anh-cát-lợi

Báo *Daily Télégraph* nói rằng cuối tuần lễ, quan Lloyd George sẽ đến nước Pháp để bỏ nghị với quan Poincaré.

Hội-đồng Đồng-minh mà Đồng-minh thượng hội-đồng ấy việc tổ chức cuộc tu phục lại nền kinh-tế Âu-châu đã bỏ nghị tại Londres. Hội-đồng đã hội-nghị hai kỳ nước Anh, nước Pháp, nước Bỉ nước Ý, nước Nhật, nước Pen-lỳ đều có đại-biểu đến dự nghị. Trong buổi hội-nghị lần thứ nhất, hội-đồng định rằng cái tư bản của hội-đồng tu phục trước tiên định là 20 triệu livres.

Việc Đông pháp

Trong số báo *Eclair* ngày 22 Février, M. Jean Kobes có viết một bài phản đối lại M. Reclus nhan đề là « Chó bỏ Á-châu » Tác-giả có nói : Ta nên lưu-ám đến Mỹ châu nhưng ta cũng phải lưu-tâm cả đến Đông-pháp nữa. Sau những việc lớn-lao đã xảy ra mới rồi, và ngày nay ta đã biết rõ cái tiền đồ của cõi Viễn-đông về đường kinh-tế và về đường chánh-trị rồi ta ta lại không hiểu cái sự ích lợi của cõi Đông-pháp đối với ta quan trọng thế nào hà chẳng phải khờ dại lắm ư. Ấy là nhờ có cõi Đông-pháp, mà ta đã chiếm được cái địa vị địch-đáng trong thế-giới. Ấy nhờ về ta có cõi Đông-pháp, mà ta được đứng vào hàng các nước kỳ bàn giao-ước Thái-bình-dương và duy-trì được cái địa-vị của ta là một tướng quốc ở trong hoàn-cầu. Có kẻ ông phải là một việc giữ thể-diện và một việc kiểu hãnh xăng mà thôi đâu. Cái trung tâm điểm của địa-cầu về đường kinh-tế và về đường chánh-trị, hiện nay mỗi ngày một chuyển dần dần từ phương đông sang đến Viễn-đông, mà Viễn-đông sau này sẽ trở nên một cái thị trường tiêu thụ rất nhiều. Cái phong trào bồn động ở Trung-hoa và cái chánh-sách khai-phóng mòn hộ ấy gây nên lắm rồi khó khăn. Đông-pháp lại là ở giáp giới nước Trung-hoa vì thế cái địa vị của ta lại càng quan-trọng lắm. Ở đấy việc gì không có ta thì không làm nên mà cũng không định quyết được, như vậy thì ta cũng phải được dự một phần vào cái thị-trường ấy. Và chăng, Đông-pháp lại là một cái thuộc địa rất qui-báu, sản vật rất nhiều, nhân dân rất đông, chịu thương chịu khó mà một dạ trung-thành.

Việc nước Hoa-kỳ

Chiếc khinh-khí-cầu *Roma* mua ở nước Ý và đem dùng được mấy tuần lễ nay mới bị nổ trong khi đi qua cái lạch gọi là Rampton Roads. Hơi chứa trong khí cầu quá một triệu thước đứng. Khi cầu cháy rơi xuống gần chỗ có sở hải thuyền. Trên khí cầu có bốn mươi người, chỉ còn có mười người sống.

Việc chiếc tàu Espoir

Chánh-phủ Hy-lạp phúc lại chánh-phủ Đại-pháp rằng : chánh-phủ ấy giả lại chiếc tàu *Espoir*, nhưng than thì giữ lại không giả, vì chánh phủ ấy bảo rằng than ấy là chở đến cho nước Thổ-nhĩ-kỳ. Cứ như lời báo *Temps* thì chánh-phủ Đại-pháp lại phúc lại rằng việc ấy chánh-phủ Pháp không chịu. Theo như một bản giao-ước kia, thì đối với nước Hy-lạp nước Pháp được ưu đãi đặc-biệt vậy thì nước Pháp được hưởng quyền-lợi nói trong bản giao-ước của nước Anh và nước Hy-lạp, mà theo như các điều khoản nói trong bản giao-ước ấy thì nước Hy-lạp không được phép tịch biên than chở trong tàu Espoir. Vậy chánh-phủ Hy-lạp phải trả gì số than ấy, không có thì chánh-phủ Pháp sẽ thi-hành những phương-pháp trừng-trị đối với các tàu thuyền của nước Hy-lạp.

Quốc trái Đại pháp : 3 %. 59.55 4 %. 1918 64,25. — 5 %. 78 95 — 5 %. 1920 92,75. — 6 %. 1920 94.

Không mua quốc trái là bỏ nghĩa,
Không mua quốc-trái là bỏ điều lợi
Nghĩa, lợi hỏng cả là người vô đạo, bất tài
Vậy ai ơi nên mua quốc-trái :

Cái lịch-sử về chế-độ kinh-tế ở Âu-châu

I. Cổ-đại — cái chế-độ kinh-tế ở Âu-châu về cổ-đại, năm xa đời cách, không biết khảo-cứu vào đâu, các nhà học-giả mỗi người nói ra mỗi cách. Ông Bû-her thì nói đời xưa cái chế-độ kinh-tế rất là đơn-giản, xuống tới đời sau mới mỗi ngày mỗi thêm phần thịnh. Ông Mayer thì lại nói trái hẳn thế ; ông bảo đời xưa hóa-vật sinh-sản rất là phồn-thịnh, xuống tới đời trung cổ dần-dần truy-lạc, về cái cận-đại mới lại chấn hưng lên ; ông Salvioli thì chấp-trung hai thuyết ấy mà nói cũng dưa dưa như lời ông Bücher.

Ông Bû her chia cuộc kinh-tế ở Âu-châu về cổ-đại làm ba thời kỳ : tức đầu thì là thời-kỳ « gia tộc kinh-tế » không ai giao-dịch với ai ; thời kỳ thứ nhì là thời-kỳ « thành-thị kinh-tế », trực tiếp giao-dịch với nhau ; thời-kỳ thứ ba thì là thời kỳ « quốc-gia kinh tế » gián tiếp giao dịch với nhau. Trước cái thời kỳ « gia-tộc kinh tế », trình-độ sinh-hoạt của người ta cũng không khác gì muông chim mấy thì, đói thì kiếm ăn, no thì bỏ vã, chỉ biết mục tiền, không lo trữ-sâu, dân tức bấy giờ chưa biết kinh tế là gì ; xuống tới đời sau, dần-dần chiếm dần-bà làm của riêng, mà gia-tộc phồn-thịnh từ đấy, dần ông sản bắn, dần bà cấy gặt, gây thành cái nền gia-tộc kinh tế ; bằng dần trở gia đình toàn là có huyết-thống quan-hệ, về sau những nhà phú-quí nổi dậy nuôi tớ, tuy qui mô đã hơi lớn, nhưng cũng chưa thoát cái thời giao-tộc kinh tế ; vì khi ấy một nhà sinh-sản ra được hóa-vật chỉ để cung-cấp trong một nhà ăn dùng, ít có giao-dịch với người khác, dẫn dẫn có nhà sinh-sản được hóa-vật nhiều quá, trong nhà dùng không hết, mới sinh cái bụng muốn đem giao dịch với người khác ; đời bấy giờ mỗi xứ thường có một cái thành để phòng có chuyện bất trắc, rồi khi có hoạn-nạn, người xung-quanh đến tụ cả vào trong thành ; trong thành cư-dân càng ngày càng đông, sản vật chỗ để không đủ cho người ta ăn dùng, bèn có nhiều người chuyên tâm làm công nghệ lấy đồ mình chế-tạo ra được đổi với thóc lúa người khác, sinh ra có sự giao-dịch mà thành hóa ra chợ, người ta lấy chỗ đó làm nơi trung-tâm giao-dịch ; nhưng lúc ấy thương-nghiệp chưa thịnh, bèn sinh-sản với bên tiêu-phí còn trực tiếp giao-dịch với nhau, chưa có người buôn ở giữa làm môi-giới ; về sau đường sá giao-thông, đi lại thuận tiện, trình-độ sinh-hoạt của người ta mỗi ngày mỗi thêm tiến, nhu-cầu hóa-vật càng thêm nhiều ; trước còn giao-dịch trực-tiếp ở nơi thành thị, sau sinh ra cách giao-dịch gián-tiếp, hàng hóa xứ nọ lại sang xứ kia, người xứ nầy đến bán đồ hàng ở xứ khác : thế là mở ra kỳ « quốc-gia kinh-tế ».

(*Còn nữa*)

T. H.

Một bức thư

Cha viết thư khuyên con học ở một trường Thành-chung

Hai mươi tháng giêng năm Nhâm-tuất

Con ơi,

Từ ngày con lên học ở tỉnh X tới nay ông bà, cha mẹ cùng các em con vui mừng khôn kể. Mừng là con đã đi qua được con đường Sơ-học lên trường Trung-học. Trường ấy thật là một cái thang danh lợi cho con. Cái cuộc tương lai của con hay dở thế nào cũng là nhờ ở đấy. Vì thế nên con gửi thư về xin bao nhiêu tiền để mua sách vở, cha mẹ cũng cho con, miễn là con học được thì thôi. Cha vẫn tưởng con học hành chăm chỉ như khi ở tỉnh nhà, nên con nói thế nào cha cũng tin. Ai ngờ đâu mới lên học được năm sáu tháng mà tính đã đổi thay. Hôm nọ chú hai về nói chuyện với cha rằng : con trễ nải học hành, đi lêu-lổng cùng phường vô giáo-dục. Những tiền cha gửi lên cho, con sắm quần áo cho sạ-trọng, chứ cặp sách của con không có quyển nào đáng giá đến năm hào, đồng bạc. Học mặc học hành mặc hành, thầy giáo quở phạt con cũng chẳng cần. Chú con bảo rằng : con bây giờ ăn mặc sang trọng, đến nỗi con có đứng gần cha thì ai cũng cho là ông phán với bác nhà-quê cục kịch. Ngoại sự ỷ-phục con lại hoang-phí vô cùng. Chiều nào khi tan học con cũng quăng sách vở một chỗ, rồi rủ giảm ba anh vô lại đi chơi phố phường. Nay rạp hát này, mai rạp hát nọ, không thì bồng-lơn, tiêu-quán, Thầy giáo bỏ đến hai, ba thì con-hóa cám hóa điếc, mặng chán mỏi mồm, chúng nào lọt giữ lọt lấy. Nếu bọn du-thủ du-thực bỏi con đến Giang-tả cầu hôn bạy Quan-công biến thành thì con kể vành vách như bài học thuộc lòng. Thậm chí đến chú con thấy con ăn chơi quá độ, lấy lời hơn lẽ thì ệt bảo con, con thì lại và nói rằng con đã lới hai mươi tuổi rồi, con được quyền tự xử sự chứ cha mẹ không ngăn cấm được. Chán quá con ạ ! nhà ta đông nay đến đời rồi đấy ! Trước con ngồi dẫn bàn nay xuống thứ ba mươi tám bốn mươi rồi ; thế thì cha còn hi vọng gì về con nữa không ?

Đương khi vui mừng, anh em bọ hàng hỏi thăm con cũng khen con học-sinh chăm-chỉ thì chú con nói như thế ; thật là tin đâu sét đánh ngang trời. Đương cái cảnh vui vẻ như thế, mà nay hóa ra buồn, có chăm-chỉ đến thông con! Ông bà nay tuổi học đã cao, đầu bạc răng long, mình gầy sức yếu ; thấy tin ấy cũng sinh ra nghĩ ngợi. Mẹ con thất lưng buộc bụng nuôi con ăn học, nay thấy con chơi bời lêu lổng cũng thở vắn than dài, suốt sáng giọt lệ, khóc ngắm khóc ngắm. Các em con thấy ông bà cha mẹ buồn rầu, mỗi đứa tản mỗi nơi, nom nét mặt thì chẳng có phấn nào là phấn tươi cả

Nay cha phải kịp viết mấy hàng chữ này lên khuyên con. Con phải biết rằng : ở vào thời-đại này làm được đồng tiền có dễ dàng. Phải hai sương một nắng, bát nước mắt đổi lấy bát cơm mới có miếng mà ăn. Con thử nghĩ xem cha mẹ làm ăn có được sung sướng không ?

Năm canh tư chưa đặt mình, canh năm đã dậy mới gà gáy trống tư đã đánh thức người làm, để sửa soạn ra đồng làm việc. Ban ngày giới rét cắt ruột cũng phải đứng giữa đồng để trông nom người làm lụng. Còn như mẹ con thì phải nhỏ cỏ suốt ngày. Con đã được cái hân hạnh đi học hành thì chớ, lại còn đang tay phá tán cái của mồ hôi nước mắt của cha mẹ. Cha tưởng con có tư chất thong minh và con đã nhớ, nên cha cho con đi học để các em nó bắt chước. Ai ngờ con lại làm cái gương xấu cho chúng nó. Cha thiết tưởng rằng : người học trò cấp quyển sách đi, khi về mặc áo gấm mũ là phải, nếu về mà bỏ đo bội trấn cho cha mẹ thì chẳng đáng làm người. Vậy cha khuyên con bỏ những nết xấu ấy đi mà chăm chỉ học hành. Một mai công thành danh toại, chẳng là vẻ vang cho tổ-tông mà làm vinh hiển cho cha mẹ đấy ru ! Con phải mau mau xa cách những đồ vô giáo dục ấy đi, thì mới có thể học hành được. Con ạ, năm nay con hai mươi tuổi rồi đấy, nếu con không chịu học hành thì còn để đến bao giờ. Con cũng nên nhớ câu thánh-nhân đã dạy : « Ngày tháng qua rồi, năm chẳng đợi đâu ». Nếu con không học, ngày sau trông anh em thành-đạt mà mình hèn mạt, có nhục không con ?

Con nên ngẫm nghĩ lời cha nói và chăm chỉ học hành cho cha mẹ khỏi lo phiền.

Cha yêu quí của con
Nguyễn

VĂN UYỂN

Vào động Hương tích

Phong cảnh Hương-sơn thật khéo tô,
Khen ai sao lọc được nên chùa.
Mái đưa rõ tiếng tiêu-phà đến,
Suối chảy, đâm anh đánh cá mò.
Hang tối, tôi om đèn nhấp nháy,
Vực sâu sâu tỉ.ẩm nắt lô nhô.
Hương-sơn có tiếng là nơi đẹp,
Nhắn khách du-xuân cứ việc đó.

Chơi thuyền ở Hạ-long

Con thuyền đăng-đỉnh bé teo teo,
Non nước qua chơi cứ việc chèo.
Sóng gợn lô nhô con gió thổi,
Chân trời xa tít lượt sương gieo.
Trên cây lấp lánh vừng trăng gác,
Đỉnh núi lờ mờ mảnh nguyệt treo
Càng chở thuyền đi càng thấy thú,
Hạ-long cảnh ấy thật đìu hiu.

Mậu-Dần.

Hát nói

Tuổi nguyệt thôi nhàn xuân bất tái
Thấy quang âm thêm ái ngại vì ai ?
Cất đăng trong sum họp trắc mai,
Nên mới phải hẹn hò chờ đợi.
Đông lân lăng nữ sơ minh bội,
Bắc lý nghênh thê đi mộng lan.
Vui chi mà bịn mãi với phách đàn ?
Tôm các mặc ai lòng kén khác
Thu xếp lấy mâu hồng cùng vẻ lục.
Bẻ cành mai vịnh khác đào yêu
Là non qua đẹp còn nhiều !

Vân Hà, Lê doãn-Cảnh.

Cũng trong một dất nước mình,
Bấy lâu cách trở nên tình hóa xa.
Bưởng xe hỏa Vinh — Đông-hà,
Nay mai mộ thải để mà khởi công.
Là đường kinh tế giao-thông,
Bắc Nam thân ái một lòng từ đây.

Nghĩa dân nên giúp dịp này.

VIỆC HANOI

Tin tàu. — Tàu *Azay le Rideau* đã tới Haiphong trưa hôm nay 24 Février.

Tàu *Formose* đã tới Saigon ngày hôm nay 24 Février hồi 13 giờ.

Tàu *Manche* ở Singapour đến, sẽ tới Saigon ngày 26 Février. Ngày 1er Mars thì sẽ đi ra Bắc-kỳ.

Quan Thống sứ đi Nam định đã về. — Quan Thống-sứ Monguillot cùng với quan chánh văn-phòng ngài đi ô-tô xuống Nam-định sáng hôm qua để chứng kiến việc đệ Hộ-đồng ủy-viên thành-phố. Ngài xơi cơm sáng tại Nam định, đến chiều lại đi xe về.

Hoàng thân Nhật bản tại Marseille — Các nhật-báo ở bên Pháp có đăng rằng Hoàng - thân Kitaschira Kowe cùng phu-nhân đi tàu *Bakone Maru* ở Nhật sang tới Marseille ngày 16 Janvier. Hôm sau Hoàng-thân có đến xem chỗ đang làm trường Đấu-xảo Marseille và chú ý nhất về khu của Đông-pháp.

Đấu-xảo Marseille. — M. Le Gac là chủ nhiệm báo *Courrier d'Haiphong* đã được cử làm đại biểu các báo quán Bắc-kỳ tại cuộc Đấu-xảo Marseille. Trong thượng tuần tháng ba tây này thì ông xuống tàu.

Các phái-viên đi cổ động về việc công-thái. — Các phái-viên Bắc-kỳ đi trung-kỳ trở về, sáng hôm qua đã đến chào quan Phó Toàn-quyền, quan Đông-lý phủ Thống-sứ và quan Chánh văn-phòng phủ Toàn-quyền.

Ông Phạm-Quỳnh chủ bút *Nam Phong*, nay mai sẽ diễn thuyết tại hội Trí-tri về việc quan sát đường Vinh — Đông-hà.

Tòa Đốc-lý. — Bản xét về việc công chính của Hội-đồng thành-phố chiều hôm nay hồi 17 giờ đã họp tại tòa Đốc-lý.

Hội-đồng chừng đến thứ hai hay là thứ ba nầy lại họp.

Ai cũng muốn giàu có.
Làm nên tưởng cũng khó
Chỉ có nhân dịp này.
Mua phiếu may được đó.

Ở Pháp mới sang. — Quan cai-trị Vayrac nguyên đốc-học trường Sinh, kiêm việc kiểm duyệt Nam-báo ngày trước về ngồi tại qui-quốc nay đã lại Hanoi. Ông Vayrac sẽ đi Quảng-châu-loan làm chức phó thủ hiến đại lý, giúp quan thủ-hiến đó là Brosse.

Lính đi Đấu-xảo Marseille. — Trưa hôm kia, một bọn 70 người lính khố xanh đã đi xe lửa xuôi Haiphong để xuống tàu *Azay le Rideau* sang Pháp.

Cổ động công-thái. — Các nhật báo Saigon ra kỳ tàu vừa rồi có đăng rằng hội đồng cổ động công-thái có dùng mấy chiếc ô-tô kết hoa và trắng có tam tai đi rong các phố để nhắc nhân dân đem đèn cho vay về việc làm đường xe lửa Vinh — Đông-hà. Các xe ấy đều do học sinh trường Kỹ-nghệ trang điểm cả, hễ đi xong hết thành phố Saigon thì đi đến các tỉnh.

Hội đồng Đề hình. — Phàm các tội ám-mưu hại đến sự yên ổn của Bảo-hộ ở trong xứ, các tội chứa ý hoặc để tâm phá giết trộc ở trong một hay là nhiều làng, hoặc là xui dân dùng khí giới đánh lẫn nhau hoặc là khàng cự với Chính-phủ, do những người Annam hay là những người Á-đông theo như luật Annam xử tại các Tòa án Tây mà phạm tại Bắc-kỳ chưa đầy 10 năm và nhất là tại Cao-bằng, tại miền giáp-giới Bắc-lạc và Lộc-giang ngày 16 Octobre 1921 và những ngày hôm sau thì các Tòa án thường không xét đến.

Phàm các tội kể trên lấy cùng là các trọng tội khác và các khinh tội có liên can mà trong khi cứu vấn lại xét ra được nữa, và nhất là các trọng-tội khinh tội thuộc về sự hiệp đảng ăn cướp, giết người, lấy của, đảng cách bao đồng mà đoán thì tại Bảo-hộ ở trong xứ, những tội có ý để tâm phá, giết trộc ở trong một hay là nhiều làng, hoặc xui dân dùng khí giới mà đánh lẫn nhau hay là khàng cự với Chính-phủ, lập đảng để xâm phạm đến đất cát, nhà cửa, công viện thành phố, đồn lũy, kho tàng của Nhà-nước, các tội cố sát do người Annam và những người theo luật như người Annam và xử tại các Tòa án tây, phạm chưa được 10 năm và nhất là ngày 1 Octobre 1921 và mấy ngày hôm sau tại miền Bi-Ra thì các tòa án thường không phải xét đến.

Phàm các trọng-tội và khinh-tội kể trên lấy cùng những trọng tội khinh tội có liên can với các tội đó mà trong khi cứu xét lại tra thêm ra được nhà thì nay giao cho Hội-đồng Đề-hình xét những người phạm tội ấy.

Bán một khẩu súng tay, bắn 7 phát (Pistolet automatique) thực nhẹ, thực tốt, thực đẹp mà giá lại rất rẻ.

Hỏi tại Bản-quán. 3219

Việc giao thông ở thành phố. — Tuy trong lệ luật thành-phố không có khoản nào bạn định cho các thứ xe mỗi chiều là bao nhiêu thước, song tuần Hội-đồng thành phố cũng có thể ấn cấm những xe nào chở nhiều đồ ngổn ngang quá khiến cho việc giao thông phải nguy hiểm. Những xe ta muốn nói đó thực là các xe bò chở củi nứa có cái chất đại đến mười mươi lăm thước. Tay xe bò dài thế còn chưa đủ, lại nối thêm hai cây gỗ nữa mà kéo để chắt cho được nhiều. Những xe ngổn ngang như vậy rất là nguy hiểm cho những phố đông xe ngựa đi lại, vì mỗi khi có người gọi mua củi nứa, người kéo xe quay xe lại, thành chắn ngang mất cả đường phố. Những phố chật hẹp có khi không đủ bề ngang cho họ quay xe. Những sự rải ro phần nhiều không phải là tại xe hơi, xe điện sinh ra mà chính bởi những xe cồng kềnh ngổn ngang như các xe nói trên đó làm chật đường phố không có chỗ cho người ta tránh kịp mà bị xe hơi, xe điện đè phải. Tưởng việc đó các ông hội-viên thành phố cũng nên lưu ý đến, chứ không nên sự tiện rằng làm ngăn trở việc buôn bán dong đâu.

Cuộc Quốc-trái này chỉ cần đến 12 vạn người mua mà thôi, nghĩa là trong một cõi Đông-Pháp một nghìn người mới được có 6 người mua. Như thế thì chắc là không đủ vẻ mà bán cho khắp mọi người : ai muốn được trúng số một vạn, phải nên mua về ngay kẻo chậm.

MỚI XUẤT BẢN

THUYỀN TÌNH BỂ ÁI

của

Ông NGUYỄN-ĐỖ MỤC dịch thuật

Dày 466 trang. — Giá bán 0$60 một quyển

Tiền cước gởi là 0$20

Vì quyển sách này nhiều trang, cho nên cân nặng

Bìa đẹp, chữ in rất rõ ràng, dây bằng ba quyển « ÁY AI HẸN NGỌC THỀ VÀNG »

Bán tại bản-quán và các cửa hàng sách

Mua mau kẻo hết !

Việc vận tải ô-tô. — M. Trần-xuân-Bạo ở Lục-nam được phép dùng ô-tô, vận tải hành khách từ Phủ-lạng-thương đến Lục nam và Chũ.

Sự giàu-sang có khi ở đâu đem lại như trong giấc hoàng-lương. Nhưng muốn mong được giàu sang như thế, trong tay phải có vé quốc-trí, mỗi vé 50 đồng mà rủi số trúng nay mai được ngay một vạn bạc hẳn-hai.

Ngạch Học-chính — M. Đoàn-văn-Trác trợ giáo tập sự ở Bắc-giang được từ chức.

M. Trương-văn-Tiên có bằng Sơ-học được bổ trợ giáo tập sự thay M. Đoàn văn-Trác ở Bắc-giang.

M. Ng.-triệu-Quán trợ giáo hạng bảy tòng sự tại trường Bảo-hộ nay kiêm chức giám thị (Surveillant) tại trường ấy. Phụ cấp mỗi tháng 6 đồng.

Cô Phan-thị-Tin trợ giáo tập sự chiều theo đơn xin, đã được nghỉ giả hạn một năm kể từ ngày 3 Janvier 1922

Sở Công chính. — M. Lê-văn-Phong thư ký thượng hạng hạng tư sở Lục-lộ được phép nghỉ 30 ngày.

CẦN NGƯỜI LÀM VIỆC

Số Chiếu-bóng Service cinématographique) ở phủ Toàn-quyền cần một người vận máy xe ô-tô thực giỏi. Xe máy hiệu « Peugeot » 24/30.

Ai có bằng thì đến mà xin. Lương sẽ định theo công-việc làm. 3210

Tòa Thượng-thẩm. — Hôm thứ năm tòa Thượng thẩm xử những việc sau nầy :

Chứa đồ ăn trộm, đánh người bị thương. — Tòa Nam-án tỉnh Hà-đông phạt tên Tạ-ngọc-Quỳnh và Nguyễn-văn-Thu tên Hưng mỗi tên 6 ngày tù về tội chứa đồ ăn trộm, đánh người bị thương.

Tòa Thượng thẩm tăng tội tên Tạ-ngọc-Quỳnh lên 13 ngày và tên Nguyễn-văn-Thu lên 1 tháng tù.

Ăn cắp và du-đảng. — Tòa Nam án tỉnh Hải-dương phạt tên Nguyễn-văn-Đức 1 năm tù, 5 đồng và 1 năm quản thúc về tội ăn cắp và du-đảng đông-dài.

Nhật dao vô tình. — Tên Tuệ đương ngủ trong phòng, bỗng thấy có một người vào bóp cổ tay cầm con dao với vàng vùng dậy giằng được dao liền đâm 16 nhát, có nhiều nhát đâm vào chỗ phạm nên người ấy lăn ra mà chết. Đến sau thấp đèn lên xem thì mới biết là vợ lẽ cầm dao vào chực giết mình.

Tòa Nam-án tỉnh Hà-đông phạt tên Trần-văn-Tuệ 3 năm tù.

Tòa Thượng thẩm tăng tội tên ấy lên 10 năm khổ sai.

Bắt nạt đàn bà. — Vì chuyện bất bình tên Nguyễn-xuân-Thược cùng với một người đàn bà tên là thị Nhiên cãi nhau rồi đánh nhau tên Thược lấy búa đánh thị Nhiên gãy xương sườn và thộc cả phân ra đằng miệng.

Tòa Nam-án tỉnh Hà-đông phạt tên Thược lên 6 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm tăng tội tên Thược lên 6 tháng tù.

Mất thản giờ — Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt tên Ng.-minh Khôi tức là Cốt Phan Quỳnh 18 tháng tù tên Bùi-văn-Thâu, Đoàn-Diên và Phan-đình-Thuận mỗi tên 6 tháng tù về tội gã làm mất thản giờ dọa người ta, sách nhiễu lấy tiền. Tòa Thượng thẩm y án phạt những tên ấy.

Ăn mạng. — Tòa Nam án tỉnh Hà-nam phạt tên Bùi-văn-Sâm tức Tâm 3 năm tù về tội đánh người bị thương rồi chết.

Tòa Thượng thẩm y án phạt tên ấy.

Ta nên biết, mua phiếu quốc-trái không những chỉ có cái hi-vọng được hàng ngàn hàng muôn đó mà thôi, lại có cái lợi lớn vô cùng, là sau khi đường xe hỏa Vinh-Đông-hà làm xong đường kinh-tế của nước nhà vì đó mà được phát đạt biết chừng nao.

Xe hỏa với ô-tô — Cái nạn ô-tô nhất là ở Nam-kỳ, mỗi ngày một nhiều thêm mãi : không mấy ngày là không có những sự rủi ro ở Saigon lại vừa có điện tín rằng đêm 22 vừa rồi một chiếc ô-tô bị xe-hỏa đụng phải ở chỗ đường tế đi Phú-nhan. Phải bốn người bị thương mà một người rất nặng là M.V olette chết ngay.

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển..... 0$30

Tiền cước mỗi quyển... 0.12

Ai ở xa, xin viết thư về cho ông BÙI-XUÂN-THÀNH

61-63 Rue du Coton, Hanoi.

Cần các. — Xin có lời kính cáo để các ngài biết cho rằng quyển thứ 24 truyện *Ba người Ngự-lâm Pháo-thủ* và quyển *Ấy ai hẹn ngọc thề vàng* ở trong mà mới tái xin cứ viết thư cho ông quản-lý của nhà in bản quán như sau nầy :

M. Bùi-xuân-Thành
63, Rue du Coton, Hanoi

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Quyển thứ **24**

TRUYỆN

Ba người ngự-lâm pháo-thủ

NGUYỄN-VĂN-VĨNH *dịch nôm*

đã in xong bản lại bản-quán

Mỗi quyển 32 trang giá... 0$15

Cước gửi :

1 hoặc 2 quyển gửi không 0.06 R. 0.08

3 — 4 — — 0.08 R. 0.10

5 — 6 — — 0.08 R. 0.10

N° 31

TRÀ-HOA-NỮ

(La Dame aux Camélias)

Trước-giả : ALEXANDRE DUMAS FILS

Dịch-giả : NGUYỄN-HẢI

. . . Vì làm sao mà tôi lại nói với mình trước nhất bản với mình chia sẻ cái vui thú thốt nhiên tôi có mớ đến nay ? Hẳn là vì tôi chắc rằng mình vì tôi mà yêu tôi, chớ không phải mình yêu tôi để sướng lấy thân mình. Còn những đứa khác, chúng nó chỉ yêu tôi vì chúng nó. Tôi đã thường ở chốn nhà quê, nhưng chưa bao giờ tôi có gan muốn đi cả. Cái cuộc sướng để đời ấy bày giờ tôi chỉ trông cậy vào mình, vào mình đứng tê-nghiệt quá, mà cho tôi được thế. Mình cứ nên nghĩ thế này : *Các-nương* không thể sống được đến già ; điều nàng xin ta thứ nhất để là thế mà ta không cho, thì có một ngày kia ta sẽ phải hối-hận.

Nàng nói những câu như thế, tôi biết trả lời sao được mà lúc bấy giờ tôi lại còn đang vơ vẩn nghĩ đến cái đêm thứ nhất và chờ đợi một đêm thứ hai nữa ! Một giờ sau, *Các-nương* đã ngồi trong lòng tôi, vì thử nàng ấy ! tôi làm một tội ác gì, chắc lúc bấy giờ tôi cũng nghe theo. — Đến sáu giờ sáng, tôi mới ra về ; trước khi đi, tôi còn nói với nàng rằng :

Đến chiều nhé !

Nàng chỉ ôm chặt lấy tôi mà không trả lời gì cả.

Trong ngày hôm ấy, tôi bắt được một phong thơ

« Mình ơi, tôi bợi một thầy thuốc dặn tôi phải nghỉ ngơi. Hôm nay tôi ngủ sớm, tôi không muốn cho mình lại. Nhưng tôi muốn đến cho mình, tôi ở nhà đợi mình trưa mai. Yêu. »

Tôi xem mấy chữ ấy tôi nói ngay rằng : Nàng đối ta. Trên trán tôi mồ-hôi toát ra lạnh buốt. Vì tôi đã yên con người ấy quá rồi, nên sự nghi ngờ ấy làm cho tôi ngày đạt cả người. Vậy mà với một gái như *Các-nương* thì hẳn ngày nào tôi cũng phải đợi cho nàng lừa-dối, tôi đã phải lừa nhiều nhân ngãi khác nhưng tôi không cho sự ấy vào đâu cả. Chẳng biết vì đâu mà *Các-nương* lại có được cái thế-lực ảnh hưởng đến cuộc đời tôi như vậy ? Tôi mới nghĩ đến rằng tôi có cái thia-khóa nhà nàng, tôi đã toan đến thăm nàng như hai hôm trước. Như thế thì tôi sẽ biết ngay bự thực thế nào ; nếu tôi gặp người đàn-ông nào trong đó thì tôi sẽ bạt tai cho vài cái. Trước hết, tôi hãy đến vườn Thượng uyển. Tôi ở đó trong bốn giờ đồng hồ, không thấy nàng đến. Tôi đến, tôi vào trong những rạp hát nàng thường đến xem, tôi cũng không thấy nàng trong rạp nào cả

Mười một giờ, tôi đến phố *Ân-tinh*. Trên phòng *Các-nương*, cửa sổ không có ánh đèn. Tôi cũng cứ gọi chuông. Người gái cửa hỏi tôi muốn vào đâu. Tôi đáp :

— Vào nhà cô *Các-nương*.

— Ở lầy chưa về.

— Tôi lên đợi trên nhà.

— Trên lầy không có ai cả.

Đó hẳn là lời nàng dặn trước, nhưng tôi có thể cưỡng mà vào được, vì tôi có thia khóa nhà nàng. Tuy vậy tôi sợ gây chuyện dư dời, nên tôi lại quay ra. Tôi không về nhà, tôi không thể đi vì được phố lẫy, tôi cứ đi mất nhiều nhà *Các-nương*. Tôi tưởng chừng như còn có điều gì tôi cần phải biết ; những sự tôi ngờ-vực tôi sắp được : thấy tôi tưởng. Vào hồi nửa đêm, một cỗ xe tôi đem qua mặt, đến đỗ cửa nhà số 9. *Dợ G.*. bá-tước bước xuống, cho xe đi, rồi vào trong nhà. Tôi đã chắc tên giữ cửa sẽ nói với bá-tước như đã nói với tôi, rằng *Các-nương* đi vắng, tôi đợi xem bá-tước trở ra, mà thành ra đến bốn giờ sáng tôi vẫn còn đứng đợi. Trong ba tuần lễ tôi đã chịu đau khổ lắm, nhưng vì với cái đau đớn của tôi trong đêm hôm ấy thì tôi trông chưa thấm vào đâu.

CHƯƠNG THỨ XIV

Về đến nhà, tôi ngồi khóc tí tê như một thằng con trẻ. Người đàn ông đã bị lừa dối một lần rồi thì hẳn là phải biết cái đau đớn ấy. Thường khi trong cơn nóng nỗi, ta hay tưởng mình có đủ gan mà quả-quyết được lắm điều ; tôi cũng đã tưởng thế nào tôi cũng phá bỏ được mối tình này ngay lức-khắc. Tôi mới nóng chờ cho đến sáng để đi lấy chỗ trên xe trạm mà về với cha và em gái tôi ; cái mối tình cha con anh em này tôi đâm chắc nó không lừa-dối tôi : Nhưng tôi lại muốn *Các-nương* biết tại sao tôi đi rồi tôi mới ra đi. Chỉ có người nào thật không yêu nhau-lắm thì mới gỡ bỏ mà không viết thư để lại. Tôi đã nghĩ đi nghĩ lại đến hai chục cái thư trong trí. Tôi gặp phải một gái như mọi gái trăng-hoa khác, tôi đã trót tăng bốc nó lên khi quá nó coi tôi như một anh học-trò, dùng một mưu nhỏ mọn mà dỗi-lừa tôi, nó bỉ cái mặt tôi quá thật, sự đó đã quả nhiên. Tôi không chịu nhục thế được. Thế nào cũng phải bỏ con đàn bà ấy mà không cho nó được biết tôi đau khổ mà bỏ nó, để nó khỏi thấy vậy mà hả lòng. Tôi nghĩ vậy nên mới cầm bút viết cho nàng bức thư sau nầy, chữ tôi viết thật là đẹp ; tôi thì vừa vì đau đớn, vừa vì tức-giận mà hai hàng nước mắt chứa chan :

« *Các-nương ơi,*

« Anh dám ngờ rằng hôm qua em « không một là mấy. Hồi mười một « giờ tối, anh có lại bỏi thăm, tên giữ « cửa trả lời rằng em chưa về. Ông « *Dợ G..* được sung sướng bơn anh, « vì ông ấy đến sau anh vài phút, mà « đến bốn giờ sáng vẫn còn được « ở nhà em. Anh đã trót làm cho « em phải mấy giờ buồn bực, xin « em tha lỗi cho anh. Mà em nên « biết cho rằng, em đã cho anh được « những lúc vui thú đó, không bao « giờ anh dám quên em. Hôm nay « anh cũng toan lại hỏi thăm em, « nhưng anh cứu phải về quê hầu bạ « cha già. *Các-nương ơi*, anh xin « giữ từ em, anh không được đã giàu « mà yêu em như ý anh muốn, mà « anh cũng không nghèo đến nỗi yêu « em được như ý của em. Vậy đối « ta cũng nên quên nhau đi. Em nên « quên một cái tên em đã để hồng « hờ anh cũng nên quên một cái « hạnh-phúc anh không thể trông « mong được nữa. Anh xin gửi trả « em cái thia khóa nó chưa dùng cho « anh được việc gì, mà nếu em cứ « thường một như hôm qua thì hẳn « nó sẽ dùng cho em được nhiều việc. »

Tôi không thể không chêm một lời nói chọc đọc địa vào đó mà viết xong được bức thư ấy, coi đó thì đủ rõ tôi còn say mê nàng lắm. Tôi đọc đi đọc lại bức thư ấy đến mười lượt, tôi nghĩ rằng *Các-nương* sẽ phải đau lòng nên tôi cũng hơi nguôi dạ. Tôi cố làm ra hăng hái cho được hợp với những lịnh tình tôi đã nói trong thư ; đến lấm giờ tên đưa ở cửa tôi về, tôi lên trao thư cho nó để nó mang đi ngay. Thằng *Dô diệp* (tên đưa ở của tôi cũng tên là *Dô-diệp*, như mọi tên đưa ở khác) hỏi tôi rằng :

— Thưa thầy, có phải chờ giấy trả lời không ?

— Nếu người ta hỏi mi có phải trả lời không thì mi nói rằng mi không biết, cứ cho ở đó.

Tôi còn hi vọng rằng nàng sẽ trả lời. Nghĩ lại, mình thật là hèn ! Trong lúc *Dô-diệp* đi khỏi chưa về, tôi nóng nẩy bức rức quá. Có lúc tôi nghĩ đến cái khi *Các-nương* đem mình tự hiến cho tôi, thì tôi lại tự hỏi tôi xem có quyền gì mà được viết cho nàng bức thư chăm chích ấy ; mà nàng thì lại có thể trả lời được với tôi rằng không phải *Dợ G.*, bá-tước lừa tôi, thật là tôi lừa bá-tước ; ấy những gái làm phách-lối thường hay trả lời như vậy.

(Còn nữa)

ĐỒNG-HỒ MẠ VÀNG

BẢO HÀNH 2 NĂM

Máy kỹ mà tốt nhất hàng

15 chân kính

Giá . . . . . 11 $ 50

Bán ở hiệu :

A. PERROUD (Nhà xanh)

39, Phố Paul Bert. — HANOI

2009

ĐỨC-LONG

Số nhà 90, phố Mã-mây Hanoi (Tonkin)

Hiệu tôi có bán đủ các thứ bao, bao gai, bao cói, dây, gai tây dây dai ta cùng các thứ dầu ta, các thứ hạt làm dầu, các thứ khô dầu để nuôi súc vật và bón ruộng, cùng là đủ các đồ sắt làm xe và cuốc, xẻng, lưỡi, rìu và các thứ sơn-tây, các thứ danh, vân vân.

Xin quí-khách chiếu cố cho, hiệu tôi xin tính giá phải chăng không làm ăn lãi nhiều.

ĐỨC-LONG-HIỆU

2058 chủ-bạch.

HỎI KẺ PHẢI ĐAU

Này hỡi các người Nam Việt phải đau ngực, phải ngộ lạnh, phải đau khi quản mệ là chữa thuốc không phải đường, hoặc là đã khỏi chữa chạy thời nào mà này hỡi những ai đi phải đau khi quản đã kinh niên, hoặc phải đau 5 phải ; xảy hỡi các người phải chứng lạo, nay tôi khuyên các người nên nhớ ngay đi.

Bệnh đau phổi, trước kia tôi đã bảo là một bệnh ghê gớm, vì bệnh ấy là một bệnh truyền tế nhược tiên. Nghĩa là ai cũ bệnh ấy thì truyền cho con cái, truyền cho cả một đời người sau nay không sống được bao nhiêu và phần nhiều không sinh đẻ được.

Lời tôi nói đây quan trọng thế nào các người có biết không ? Nên có bệnh mà không chữa đi, thì trong 80 năm, hoặc 100 năm nữa giống Nam-Việt tiêu diệt mất, vì người có bệnh lao thì sinh ra những con cái phần nhiều không sống được. Người có bệnh lao mà có sinh con đẻ cái được, thì chỉ sinh con cái yếu ớt, gầy mòn thôi.

Hỡi người Nam Việt, nếu các người không muốn giống Nam Việt bao mòn đi, nếu các người không muốn giống Nam-Việt tiêu diệt đi, thì cứ đau bệnh đi mới được.

Vậy cứ viết thư cho tôi hiệu Bảo-chế MONTÈS số 54 Paul Bert Hanoi mà hỏi mua một lọ BRONCHOSERUM giá là 9 hào, Sáng và chiều trước khi ăn cơm, thì nông một thìa xếp, sáng một lọ, thì 5 ký khỏi mạnh và hết đau.

BRONCHOSERUM

Một lọ . . . 0 $ 90

Rượu Tonique Tonkinois vừa bổ, vừa ngon

Giá một chai là . . . . . 2 $ 25

DẦU GAN CÁ THU

Một lít. . . . . 12 f. 00

Bộ từ 1 $ 90 đến 2 $ 00 (tùy theo giá bạc) kho Nhà-nước lên xuống

Thuốc chữa bệnh hen rất thần hiệu (SIROP N)

Một chai. . . . . 1 $ 60

Thuốc viên bổ huyết « Pilules Pinck »

Một lọ. . . . . 4 f. 45

Bộ 0 $ 70 đến 0 $ 80

Sán lọ. . . . . 24 f. 50

Bộ 3 $ 90 đến 4 $ 00

Thuốc nước bổ huyết « LE PEPTO KOLA ROBIN »

Một lọ . . . . . 11 f. 50

Bộ 1 $ 70 đến 1 $ 80

LE SIROP D'HÉMOGLOBINE BYLA

Thuốc (máu-bổ, bổ huyết)

Một lọ . . . . . 11 f. 40

Bộ 1 $ 80 đến 1 $ 90

CACHETS ANTIGRIPPES

Trị bệnh sốt dịch như bệnh grippe bệnh cúm, về mùa hay thường hay tại người bắt tả bệnh grippe nhiều người phải chết trong vài ngày thì chết.

Ai có người phải bệnh ấy nên để bên-hiệu mua 3 viên thuốc antigrippes. Thuốc này rất thần hiệu đã cứu vô số người ai cũng biết tiếng.

Giá bán mỗi viên một hào

Cách dùng : cách 3 giờ đồng-hồ uống một viên rồi uống nước rõ nóng. đắp chăn cho ra mồ hôi. Hễ càng ra được nhiều mồ hôi càng mau khỏi, cần muốn cho chóng ra mồ hôi thì uống rõ nhiều nước nóng nó ở người cho nóng đừng thì chỉ trong 24 giờ là khỏi.

Bào chế MONTÈS, 54, phố Paul-Bert, Hanoi

Cái nạn ô-tô. — Chiều hôm qua, hồi 6 giờ rưỡi, chiếc xe ô tô số T 848 ở trong có M. Pouyanne là giám đốc Công-chính ngồi và một người văn-minh là Nguyễn-họ-Vực đi qua phố hàng Vôi thì đụng ngã đứa con gái tên là Tiên lên 8 tuổi con M. Nguyễn-lê-Diên thư-ký sở Công-chính cũng ở phố ấy.

M. Pouyanne cho nưng dậy và khiêng vào nhà thương chữa, đến 2 giờ đêm thì nó chết.

Sở Cẩm đang tra xét xem nguyên do cái tai nạn này thế nào.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Trường học mới. — Quan Toàn-quyền sứ Bắc kỳ đã ký nghị định ngày 18 Février trước cho phép lập thêm một trường Pháp-Việt con trai tại làng Đồ-hải. Trường dạy ở làng Đồ-hải rất trang độ cho cả các làng lân cận như Đồ sơn, Ngọc-xuyên và Quí-kim có học-trò lại học tập.

Thi bằng ba-loong tàu thủy

Đến 1er Avril này lại có kỳ thi bằng ba-loong tàu thủy. A thiện nghệ nếu làm đơn kèm các giấy mà cần dùng lại sở Lục-lộ mà xin ứng cử Đơn nhận đến 20 Mars sau là cùng.

Gõ cửa ai. — Nguyễn văn-Phúc 43 tuổi, coi phá ở Nam-quan thấy một sức gỗ giả dài sáu thước trôi rại vào gần chỗ nhà ở thì đã đi trình sở ấy, ai có gỗ lại mà nhận.

Cầu tàu dậu. — Ông Paquin vừa được phép xây một cái cầu bằng xi măng và sắt thong bằng gỗ cho tàu bể dậu ở tả ngạn sông Tam bạc sẽ phố Lao-kay chừng 37 thước tây.

Thương giới nước nhà. — Được tin nay mai ông Đặng-chí-Giới là lãnh lang cụ Thành-kỷ và ông Ng-v-Hòn sẽ xuống tàu *Hanoi* đi Hương-cảng để khuyếch-trương một cuộc ngoại thương lớn. Nghe đâu chuyến đi này hai ông có mang theo nhiều hóa vật sang làm mẫu đinh lưu ở Hương-cảng ít lâu rồi thẳng đường đi Thượng-hải và sang Nhật, chừng đến tháng Juin mới về nước.

Đơn kiện. — Người đầu bếp ở hàng cơm Cao tên là Nguyễn-v-Thái kiện tên thị Nam buôn bán ở đường Bonnal đánh bắn lấy mất một cái ví đa trong đựng nhiều giấy má và 56 mươi đồng bạc.

Có lịch đào lê chôn sâu.
Làm thân giữ của, dại dâu lạ đời,
Ai ơi xin nhắn nghe lời,
Kẻo nên mua phiếu lấy thời mới khôn.
May ra lại được hàng muôn.

VIỆC KINH-ĐÔ

Các phái-viên Bắc-kỳ đã đến Huế. — Các phái-viên Bắc-kỳ đi cổ động việc xây triện đồng quốc-thế lễ đến Huế chiều hôm 18 Février.

Sang hôm 19 thời vào bệ-kiến Hoàng-thượng tại điện Cần-chánh, có dâng Hoàng-thượng một bức biển 1.linh-an và chúc Hoàng-thượng Âu-du dự cuộc đấu-xảo Marseille, rồi vào yết kiến quan Khâm-sứ. Trưa hôm ấy Hoàng-thượng có sắc hạ từ thực tại bộ-đường bộ Binh và chiều hôm ấy các phái-viên lại đến cung yết Hoàng-thượng tại Ái-định cung (Tâm-đệ Ôn-An-cung). — Sáng hôm 20, các phái-viên lại đi cung chiêm các Tôn-lăng và đi lâm các nơi thắng tích ở thành-phố Huế. — Tối hôm ấy 8 giờ thời ông Phạm-Quỳnh là chủ bút báo *Nam-Phong* được phép trên chuẩn y đến đi thuyết tại hội Quảng-trị, về cuộc Quốc-thái 6 triệu đồng cho nhân dân bản xứ nghe. — Năm giờ sáng hôm 21 thời phái-viên trở về Hanoi.

Quan Toàn-quyền từ Huế vào Nam-kỳ. — Sáng ngày 21 Février quan Toàn-quyền đã khởi hành từ Huế vào Tourane để đi đường bộ vào Nam kỳ. Khi khởi hành, các quan lại đều có đi đưa rất trọng thể Quan Khâm-sứ đi đưa ngài vào Tourane rồi trở ra.

Mới về nhà chồng. — Trót vài tuần nay, người ở Kinh-Bộ luống những nao nức chực xem bà chánh thất ông Tú-tài Tây M. Hồ-đắc-Điềm là lệnh-lang cụ Hiệp-tá bộ Công Hồ đại-nhơn ; bà là lệnh-ái của quan Thiếu-bảo Hoàng đại-nhơn tỉnh Hà-đông Sáng hôm 19 Février đã thấy bà từ Hanoi mới về nhà chồng rõ ràng phô quý khác thường vậy.

Con voi phát điên. — Cách vài hôm nay, ở lối D5c-mit sau đàng Nam-giao, nơi ấy chỉ có năm bảy khóm nhà tranh ở rải rác hai bên đường và những vườn trược cây cối xem cũng rậm rạp. Một con voi được trên lưng cõi hai chú nài đi kiếm lá ăn, khi ngang qua nơi ấy, có một lũ con nít hơn mười đứa thấy voi thời chạy ăn nát, hoặc vào nhà tránh, hoặc nép một bên bụi bờ. Một thằng con nít kia chừng 12 tuổi nhân nó đi kiếm củi ở lối bụi bờ gần đường thấy voi nó đứng nép vào dưới nơi hàng rào cây chè tàu của nhà kia, con voi đi ngang bỗng thò vòi năm lấy đầu nó rồi xách lên, thằng bé hoảng hồn, nắt cả mảo mặt tái nghiệt la không ra tiếng, lũ kia cũng thất kinh, la cứu om sòm. Hai chú nài thấy thế, lấy hai cái rựa đông vào đầu con voi nết sức mạnh thế mà con voi không chuyển, phải lấy tiếp cái về đông vào đầu nó lắt mắt cả cái vỏ sầu chừng 15 phân tây, đau quá, con voi phải tha thằng bé ra thời thằng bé thất kinh mất hồi mới tỉnh được. Voi thường phát điên thình lình lắm khi phế gớm như thế, ngày xưa voi có đeo cổng để người nghe mà tránh, sao nay lại giảm đi. Nên quan tâm thay.

Gà đá chết mà còn đá người. — Hôm 16 tháng giêng vừa rồi, ở trong thành có ông bá kia nhân ngày người ta nói có một chú tài tỉnh Quảng biết nghề bói toán và coi quẻ coi gió rất hay. Vậy ngày mồng 9 sau khi cúng Tiên-sư và bổn-mệnh thời bà vợ có ý để dành lại mà cấp gió ga để tìm được thầy hay xem một quẻ cho biết cái việc mệnh năm mai nầy ra thế nào. Thế mà tìm chú tỉnh Quảng đã mấy lâu mà chẳng gặp, nên lại có người mách riêng với bà rằng ở làng Văn-giang có ông thầy coi gió hay lắm, lại nhân có mấy người quen biết đến rủ bà đi, nên bà lật đật lấy bai cặp gió, đi đến nhà thấy mở gió ra xem thời chỉ còn có một cặp rưỡi thôi, chẳng rõ sao mà đánh mất một cái. Bà rất dại sai người trở lại tìm một hồi lâu chẳng được. Đến khi về, chỉ còn ba cái, không biết cái nào cùng bổn-mệnh, cái nào càng tiến-sư mà xem cho được. Trong khi lăng tăng tìm kiếm, thời mấy người kia đưa gió cho thầy xem, chỉ còn một mình bà đi vẫn vơ lại tới thời thấy đầy-tớ chạy về xem bộ hớn hở thưa bà rằng : « Con có gặp một ông thầy đi lối đường ngoài kia ông hỏi con tìm cái gì, con nói tìm cái gió gà mất, ông bảo cứ nhà mà tìm, một cái cũng có thể xem được rõ ràng. » Bà nghe xong mừng quá, liền trở vào từ chị em và các thầy ra về ; đi một khoảng quả nhiên gặp ông lão ấy, ông nầy ăn lối nghe rành thạo và lịch thiệp lắm, sẵn cái quán bên đường, ghé vào coi, chỉ một hồi mà nói xong rạch ròi tất cả gia sự việc tương lai, việc đi vẫng thế nào. Bà rất lấy làm kinh phục cả tiền quẻ và tiền thưởng có hơn bốn đồng đư. Nghe đâu những lời ông thầy coi gió nói có một lời rất đắc ý bà là lời nói rằng : « Hiện nay ông có ngoại tình với một người mà người ấy cũng ông loan đồ mưu thâm kế độc để cướp quyền chánh-thất của bà. Mà cũng thật thế, vì mấy lâu nay ông thường bỏ nhà đi thâu đêm mấn ngày, lẫm khi về nhà lại kiếm chuyện quở trách bà nhiều lần nặng, nay nghe được lời thầy phán mình cho thời càng chắc mười phần, nên lật đật trở về n. à, thấy ông đang ngồi ăn cơm, bà liền nói con giận hờn ghen ghét bung n ăm cơm cất quách, lại mắng nhiếc ô, lẫm điều tan tệ, lần đến ông bà cùng nhau khởi bẩu dụng rõ, bà sẵn có cái chum gà phơi khô liền rút ra dùng làm cái « chấy-thủ » quào một ông xé rách mảo chảy lang thang. Ấy có sự vì bấy nhiêu chuyện trò mà cái lời truyền ngoa lại đồn rằng « gà đã chết mà còn đá người. » Thật là quái thay ! Tuồng rằng bác thầy nào gặp giữa đường đó đã là cùng đưa gia nhơn bà hỏi rõ gia tình làm mưu cùng nhau chia một mối lợi vậy.

Hai thay là tin ngoằng dị đoan.

Có tiền mà giữ cho mình không
Tìm cách để làm cho sinh sôi
Này nữ ra ấy là có tội với nước
Nước đó, vì trong nước hi
Đương cần đến tiền để làm
Như ng xe-lửa, xe-lửa mà làm
Trong thời suốt dân gian đều
Được giàu có thịnh vượng

CHÁNH-PHỦ TOÀN-QUYỀN ĐÔNG-PHÁP

Phát-hành 123.600 trái-phiếu, giá mỗi trái-phiếu là

50 đồng bạc

CÓ RÚT SỐ, TRÚNG ĐƯỢC TIỀN

CHẲNG LÂM LẮ TRONG BA MƯƠI NĂM SẼ HOÀN LẠI HẾT

GIÁ TIỀN PHÁT HÀNH MỖI PHIẾU LÀ 50 ĐỒNG

Cả 123.600 trái-phiếu mỗi năm đều được dự bốn kỳ rút số. Mỗi kỳ rút số có những số được lĩnh tiền như sau này :

Kỳ rút số ngày 1er Juin và ngày 1er Décembre	
1 trái-phiếu được hoàn lại bằng	10.000 đồng
1 trái-phiếu được hoàn lại bằng	1.000 đồng
12 trái phiếu được hoàn lại bằng	500 đồng
1.016 trái-phiếu được hoàn lại bằng	100 đồng
Kỳ rút số ngày 1er Mars và ngày 1er Septembre	
4 trái-phiếu được hoàn lại bằng	1.000 đồng
26 trái-phiếu được hoàn lại bằng	500 đồng
1.000 trái-phiếu được hoàn lại bằng	100 đồng

Như vậy mỗi năm cả thảy có 4.120 trái-phiếu được hoàn lại bằng 471.200 đồng bạc mà trong số tiền hoàn lại ấy, có 2 lô là 10.000 đồng, 10 lô là 1.000 đồng và 76 lô 500 đồng.

Kỳ rút số thứ nhất định vào ngày 1er Juin 1922

Những trái-phiếu trúng số, thì ngày 15 tháng tới sau ngày rút số được lĩnh tiền, mà số tiền ấy phải trừ tiền thuế theo như lệ thường còn bao nhiêu thì lĩnh tại các ngân-khố ở Đông-pháp.

Tiền mua trái-phiếu sẽ nhận từ ngày **5 đến ngày 25 Mars 1922** *tại tất cả các ngân-khố Đông pháp, tại các phòng giấy bưu-chính cụ thể, và tại tất cả các chi điểm của nhà Đại-pháp Hải-ký ngân-hàng, không phải mất thêm phí tổn gì cả, mà cũng không có hạn chế số tiền nhận đến bao nhiêu là cùng. Song các sở bưu-chính chỉ được thu số tiền mua phiếu đến bằng hay là kém giá tiền 10 phiếu mà thôi.*

Chánh-phủ Toàn-quyền Đông-pháp được quyền giảm bớt số phiếu đem mua.

Mua 10 trái-phiếu hay ít hơn 10 trái-phiếu thì phải nộp tiền ngay tức số ; còn những số trái-phiếu mua ngoài số số mười phiếu, thì lúc đem mua phiếu phải nộp một phần chia năm giá tiền, nghĩa là mỗi một phiếu phải nộp ngay 10 đồng, còn hiệu lại bao nhiêu thì chậm lắm là lúc nhận giấy trái đơn nhất định phải nộp nốt.

Những trái-đơn nhất định sẽ giao cho các nhà mua phiếu ngay lúc hết hạn mua phiếu và trước ngày rút số kỳ đầu.

VIỆC NAM-KỲ

CHỢ-LỚN

Một việc dị-đoan. — Thử hỏi lại mà coi, có lắm người nói rằng : Nếu ai có lòng muốn lên viếng bà trên Tây-ninh, thì chớ nên đi xe hơi, vì đi xe hơi có lắm khi bị hại. Nên thà đi Tàu, không thì đi xe ngựa. Họ nói vậy lại có chỉ ra nhiều tang-chứng nhặt rõ rằng trong 10 người đi xe-hơi, bị hại hết 6,7.

Theo lời nói đó, chẳng biết : Một là tại bà Đen vật chết ? Hai là tại mấy người sô-phơ vô ý làm xe-hơi lộ, nên hành-nhân phải chết.

Việc ấy tôi xin để chư-tôn độc-giả tự nghĩ lấy, coi lẽ nào phải. Để nay tôi xin thuật vụ xe hơi lật đây cho chư tôn rõ.

Vẫn bữa thứ sáu có sáu người lính đi lên viếng bà, nên lại mướn một cái xe hơi của Đoàn-văn-Sang, mà đi.

Rạng ngày đó là ngày thứ bảy mới đi. Xe hơi ấy giao cho tên Phúc sô-phơ cầm bánh còn người trên xe thì hai ông già là Võ-văn-Canh, 60 tuổi và Phạm-văn-Huyên. Cùng là 3 người nữa, còn ngồi trước thì có một sô-phơ phụ và một người nữa. Khi xe hơi chạy ra thì cậu sô-phơ Phúc thả máy, chạy mau quá làm cho cả người ngồi trên xe đều kinh hoảng, nên nói : Chạy chậm chậm lại. Nói thì nói, P. úc cũng bất đắc, chỉ muốn ra tài cho người ta thấy rằng mình giỏi, dầu cầm bánh xe chạy mau lẹ thế nào cũng vô hại.

Mà thiệt tình thì sô-phơ Phúc giỏi quả, xin để lát nữa rồi mới biết cậu sô-phơ nầy giỏi đến bực nào cho.

Xe hơi cứ việc chạy. Khi gần tới Tràng-bàng, thì có một ngã quanh, có một tấm bảng lớn của nhà nước làm ra chỗ đường cho xe có phải coi chừng lấy, thế mà cậu sô-phơ Phúc bất kể, không thèm bớp máy, lại muốn chỉ tài mình giỏi, nên cứ chạy mau.

Đến chừng quanh cậu ta bị cái trôn mau, kiểm chế tay bánh không lại, nên cái xe hơi phải đụng nhằm cây cột dây thép tại chỗ quanh đó, một cách dữ-dội, làm cho cả thảy vừa xe hơi vừa hành khách đều nhào lộ . t-ô chư-tôn thấy cái giỏi của cậu sô-phơ Phúc chưa ?

Cả thảy đều bị bệnh nhưng mà nhiều ít, chỉ có hai ông già Võ-văn-Canh và Phạm-văn-Huyên nằm bất tỉnh nhân sự ở mé đường đó. Ông Võ văn-Canh bị sọ và nhằm cây cột dây thép, bể dài 10 phân bề ngang rầm ly, còn ông Phạm-văn-Huyên thì trên đầu phía tay trái cũng bị vít nặng.

Làng xóm đến chừng hay mới đến sân-sóc cùng là ghịt băng. Bỗng đâu có một xe hơi khác chạy ngang chừng mới tiếp cứu, chở 2 ông già về Saigon. Về chưa tới nhà thì ông già Võ-văn-Canh chết dọc đường, còn ông Phạm-văn-Huyên chở lại nhà thì có quan lương-y Trần-văn-Ân sân sóc, rồi đó về nhà thương Chợ-rẫy, coi thế bệnh cũng nặng.

Nghe nói, liền đó nhà nước muốn thưởng cho cậu sô-phơ Phúc về cái tài giỏi đó, nên còn cầm lại khám Tây-ninh. Quan còn tra-xét nếu rằng thiệt là tại cậu sô-phơ Phúc chạy mau, không kể lời khuyên của mấy người bành-khách, thì chắc nhà Tòa còn thưởng một cách khác nữa đặng để làm gương.

Lục-Tỉnh-Tân-Văn

Ai cơ có chỉ làm giàu,
Dịp này rất tốt rất mầu hỡi ai
Đem tiền mua phiếu kẻo hoài,
May ra được vạn một mai nên giàu
Cách hay xin ngỏ cùng nhau.

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các qui-khách xem báo thấy có đăn. các-hoàn cần bán-hiệu đến khi có mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhờ mua đem ra không đổi được, lại viết thư trách bán-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các qui-khách rõ cho và xin các ngài từ rầy đã có lòng chiếu-cố đến bản hiệu thì xin nhận rõ :

« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đóng-bố ba chuồng mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54 Hanoi.

Nay kính,
Ed. MONTÈS.
54, Rue Paul Bert Hanoi.

BÁN NHÀ

Bán hậy dãy nhà, tất cả 44 gian, có gác và không gác, gian nào cũng có điện máy.

Hỏi tại số 47, phố cửa Đông (Avenue du Général Bichot Hanoi).

3218

CÁC CUỘC ĐI XEM

SÁI-HIỂN

Tối thứ sáu :

HƯNG - ĐẠO ĐẠI - VƯƠNG

Ngài là một vị sống làm trường mạnh, thác hóa thần thiêng. Bản hội xin đem lòng thành kính để tự-tôn một vị thành nước nhà.

Tối thứ bảy :

CÂY CỖ LÀM CHỨNG

Tích này bạn hài đã thuộc lòng rồi mới dám đem ra diễn, bởi vì là một tích rất mới, rất hay và rất khé.

CINÉMA PALACE

(Nhà chiếu-bóng lớn phố Paul-Bert)

Tuần lễ từ thứ tư 22 đến thứ ba 28 Février 1922

Bắt đầu hai ngày thứ năm và chủ nhật chớp từ 5 giờ chiều, thứ bảy chớp 5 h. 30

CHƯƠNG-TRÌNH

THỜI-SỰ « ÉCLAIR »

Các việc lớn trong thế giới

Tích « NGƯỜI BA MẶT »

Hài thứ 11

« JEAN - CLAUDE »

FANNY LEAR

Bi-kịch giải 4 hồi của MM. Meilhac và Halevy

Có M. Jean Manoussi soạn cảnh

Chú - nhật sau — sẽ chiếu tích

« SAC DE ROME »

Rất hay và rất đẹp

Tiền ấn uổng xa xi,
quá khẩu thành tàn ;
tiền có bạc chơi bời, hại thân
vô ích ; sao bằng mượn
tiền đó mua phiếu quốc
trái, công-lợi tư-lợi, hai
đường vẹn hai.

NHÀ BA MŨI

Số giấy mới 323

Nhà ba mũi cho thuê các thứ xe ngựa, Hiệu giồng rằng « M. Tạ-duy-Tư » ở phố Francis Garnier, số 13, Hanoi, mới mua lại của M. Aviat ở phố hàng Vôi, các thứ xe ngựa đẹp, bành caoutchouc cho thuê đi, hay đám cưới thời Sais mặc quần áo chỉnh-đốn theo lệ lối đám cưới.

Qui-khách muốn thuê, xin mời đến bản-hiệu nhà Ba Mũi, ở phố hàng Long, số 46, (Route Mandarine).

Có đóng các thứ xe mới và chữa, và bán yên ngựa cỡ xe.

Nay cáo-bạch
Quản-lý, M. Tạ-duy-Tư

HOÀN-VĂN

Vẽ tranh, vẽ kiểu và vẽ truyền thần

73, Phố hàng Bông, Hanoi

Mới về XONG MẤY THỨ TRANH TAM-QUỐC RẤT ĐẸP

Mới có các thứ giá-gương một đã và giá gương về sơn vào kính lối mới.

Bản hiệu có vẽ được nhiều thứ tranh thủy mạc và thuốc theo lối mới, trông rất đẹp và rất nhã, ông bổ nào hoặc hiệu nào ở các tỉnh xa muốn mua buôn, mua viết thư tới, bản-hiệu sẽ tính giá bán buôn,

Nay kính
Hoàn Văn hiệu
73, Phố hàng Bông, Hanoi

Digitized by the Internet Archive in 2011 with funding from Kahle/Austin Foundation. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cần kiện nhiều mũi
GIÁ LẠI HẠ

TIẾN - HÀM
BOTTIER — CHAPELIER
7, Rue des Cahiers, Hanoi
2180

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Đã năm mươi năm nay nhiều người cũng đã biết nước ấy có kí kiểu một thứ bổ tốt cho bộ, gồm bộ bắt chước mà sang sửng danh sắc cho đủ rồi bổ ngầm vào bình dụng nước. Như thế thì nước ấy không bổ ích gì cả, vì nếu người ta muốn cho thuốc vào sắt mà ngấm vào trong thân thể được thì phải chế tạo ra cũng gồm như nguyên chất của thứ ấy, mới được. Chính một ông đại danh y là quan Bác sỹ Rabuteau ở Balê, ngài đã tìm ra cái lối lợi của sắt mà chế ẩn vào thuốc rồi ngấm vào thân thể, là thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) ấy. Là công hiệu là lùng.

Chỉ dùng vài lọ, đủ da thấm thịt sức lực mạnh mẽ, khỏe mạnh là lùng, trong mình khoan khoái.

Ai uống để tăm và lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hiệu bào chế đều có bán, giá 2$25

Nhà Bán đồ « TÂM-TÂM » Hà nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

THẢ TIỀN BẰNG TEM (timbres)

Trình các ngài duyệt-báo rằng: phàm những số tiền quá hai hào (0$20) trở lên, thì xin gửi bằng măng-da (mandats-postes); chứ dùng gửi bằng timbres.

Những số tiền trong hai hào mà trả bằng timbres xin gửi bằng lem giản thư (timbres-postes), từ thứ 0f.10 (0$04) trở xuống; chớ dùng gửi bằng timbres-quittances, timbres-proportionnels hay là timbres de dimension.

HỘI PHÁP-THƯƠNG VẬN-TẢI
Số 7, cạnh trường Y-viện

CÓ BÁN: Hai cái nhà thật rộng kiểu mới, số 29, phố Ngọc-thanh định giá. . . . . 2.300 $ 00
CHO THUÊ: Một khu đất rộng 2.046 thước vuông ở đường Bobillot.

Hội ấy lại chuyên trị đã lâu năm về nghề đóng xe rất tinh xảo. Hiện nay mới có thêm được nhiều kiểu tuyệt đẹp và thanh nhã. Hạng nào cũng có giấy cam-đoan chắc chắn.

Ai muốn mua góp tháng hay thuê tạm xin đến đó mà hỏi. Có bán đủ cả các vật dụng làm xe và tính giá riêng cho các hiệu buôn lại.
1995

OMEGA
CÓ BÁN TẠI:
GRANDS MAGASINS REUNIS
Nên hỏi giá của Bản-hiệu.
2074

HIỆU BÀO-CHẾ VÀ LỤC-HỢP
CHẾ THUỐC CHO NGƯỜI ĐẠI-PHÁP VÀ NGƯỜI AN-NAM
Ed. MONTÈS
Quan Bào-chế hạng nhất, Hà-nội, phố Paul-Bert, số 54

HÓA-HỌC CHẤT
và các thứ thuốc bào-chế

THUỐC ĐAU MẮT
Hiệu BONNET-CARD, trị các thứ đau mắt

THUỐC SOLUTION R. của ông HOLBÉ *để chữa a-phiện*
SOLUTION R. HOLBÉ
2$ 00 một chai
Theo loại mới — Muốn dùng thuốc này phải coi đơn quan Bác-sĩ người Pháp thì mới có thể mua được.

Gouttes « MÉTHARSINATE »
1$ 00 một lọ
Thuốc bổ sức; làm ăn-ngủ, mới một không muốn làm việc gì; dùng thuốc này hay lắm!

Máy thứ bán-hiệu tinh ban:
Các thứ thuốc nước đóng lọ khi đã tiêm vào da như thuốc bổ CACODYLATE DE SOUDE
Thuốc tiêm sơi là 914, trị bệnh Giang-mai
THUỐC no-gió SIROP PECTORAL đặc-sắc nhất.
Thuốc lạo chỉ người lớn dùng được thôi

Thuốc lậu hiệu MONTÈS
thuốc nóng — 2$ 00 lọ 30 viên
thuốc lạnh — 0$ 90 một chai
Chữa các chứng lậu: chẳng kì mới hay cũ: uống thuốc cachets antiseptiques rồi thứ thuốc blennorricide của Bản-hiệu thì chắc khỏi. Thuốc này đã chữa được rất nhiều người bệnh lậu.

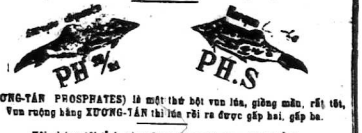
Gouttes « VIRGINIE »
1$ 00 một lọ
Trị những bệnh đến bế nhọc: Kinh nguyệt không đều, hay là khí bành bành đau đớn mình sưng, như đau bụng, đau xương, uống thuốc này đều mau sẽ lấy lại mau tốt trong mình để hoạ con.

ĐỒ BUỘC THUỐC
ĐỒ DÙNG VỀ THÍ-NGHIỆM HÓA-HỌC
ĐỒ MÔ-SẺ
Kính-lúp, đồ-ảnh, thuốc-ảnh hiệu LUMIÈRE và JOUGLA và giấy-ảnh, thuốc *Citrate* và thuốc *Bromure*
Bán cuộn và bán bao kín
Bán cắt và bán lẻ
« THUỐC DẺRÉ »
0$ 90 một chai 1/4 thước
Trị bệnh giang-mai bất kì mới hay cũ. Dùng thuốc này rồi thì nên uống thuốc nào nữa nữa nữa! Dùng thuốc khác rồi cũng cần phải uống thuốc này thì mấy chắc khỏi hẳn được! Thuốc này rất hay, rất quí; ai chẳng hại gì đến sự sinh dục, lại bổ sức cho người có bệnh.
Muốn dùng thuốc này trong một tháng thì nên mua một chai lớn litre. Giá có 3$ 00 mà thôi.

Mắc đèn điện rẻ tiền
Hiệu QUẢNG-HƯNG LONG Hanoi có lời kính trình các quí khách được biết: khi nào muốn mắc đèn điện lấy, hay là chuông gọi, mà được rẻ tiền, thời xin mời đến Bản-hiệu.

Bản-hiệu mới buôn ở Đại-pháp sang đủ các thức để các ngài dùng về việc mắc đèn điện và chuông gọi trong nhà.
2076

SOCIÉTÉ DES PHOSPHATES DU TONKIN
133, Avenue Paul Doumer à Haiphong

XƯƠNG-TÂN PHOSPHATES) là một thứ bột vun tòa, giồng mầu, rất tốt, Vun ruộng bằng XƯƠNG-TÂN thì lúa rất ra được gấp hai, gấp ba.

Hội chúng tôi tính nào cũng có người đứng ĐẠI-BIỂU

Ai muốn hỏi hay gì, xin cứ gửi giấy cho chúng tôi tại Haiphong, 133 Avenue Paul Doumer (Phố Cửa-Bắc).

Chúng tôi bán giá như sau này, hàng lấy tại nhà máy ở Haiphong
28$ 00 một tấn PH. 49/21. Thứ bột để vun ruộng chua.
32. 00 một tấn PH. S Thứ bột này thông dụng cả ruộng chua, ruộng ngọt
2038

SOCIÉTÉ ASIATIQUE D'IMPORT ET D'EXPORT
Số 21, Rue Jules Ferry, ở Haiphong

CÓ BÁN: Vải, dạ, len, rượu vang, rượu sâm banh, rượu cốt nhắc, các thứ đồ hộp, vân vân.

Ai muốn hỏi gì, hiệu ấy sẽ sẵn lòng trả lời và sẽ gửi ngay các mẫu hàng đi.
2075

NGUYỄN-HỮU-THU DIT SEN
HAIPHONG

CÁC ĐƯỜNG TÀU CHẠY SÔNG, BIỂN:

Tàu BẢO-THẠCH (JADE) chạy Hải phòng, Nam-hải, Bắc-hải, Hongkong
Tàu GIAO-CHỈ chạy Hải-phòng, Nam-định.
Tàu ĐỒNG-LỢI chạy Hải-phòng, Nam-định.
Tàu TÂN-ĐỆ chạy Phả-lại (Sept Pagodes), Lâm.
Tàu CÁT-TƯỜNG chạy Hải-phòng Kiến an.
Tàu CHAMPAGNE chạy Hải phòng, Hongay.
Tàu ĐỆ-ĐỆ chạy Hải-phòng, Hải-dương.

Những hàng hóa thì phải xếp xuống tàu một giờ trước khi tàu khởi hành
Ai cần điều gì xin hỏi tổng cục tại Hải phòng
Phố Bonnal số 61 — Phố Tourane số 5
TÉLÉPHONE N° 661
2011

BẠCH-THÁI-BƯỞI
CÔNG-TY

HÀNG TÀU SÔNG BIỂN

TÀU CHẠY PHIÊN khắp các ngọn sông Bắc-kỳ;
TÀU CHẠY VEN BIỂN Bắc-kỳ và Trung-kỳ;
TÀU CHO THUÊ cả chuyến;
TÀU HẢI THUYỀN và ni-lan:

Bản-tiệm cũng có bao cả hàng hóa xuất-cảng nhập-cảng

Ai cần điều gì xin hỏi tổng-cục tại Haiphong và các phân-tỷ tại Nam-định, Hanoi, Tuyên-quang, Việt-trì và Bến-thủy
2006

NGÀY NÀO CŨNG CÓ XE THƠ CHẠY
Công-ty PHẠM-VĂN-PHI

ĐƯỜNG YÊN LÝ ĐI CHỢ HIẾC
Ở ga *YÊN LÝ* chạy hai ô tô cứ mười tiếng sau chuyến xe lửa thứ nhất ở Bến-thủy và ở Vinh ra, ở *CHỢ-HIẾC* (Phủ-Qui) đi hai ô tô chiều đến ga Yên-lý vừa kịp chuyến xe lửa về Vinh và Bến thủy.

Auto-Postale

ĐƯỜNG VINH VÔ HUẾ
Ở *VINH* đi hồi 4 giờ sáng đến Đông-hà vừa kịp chuyến xe lửa vào Huế.
Ở *ĐỒNG HÀ* ra hồi 7 giờ sáng sau khi chuyến xe lửa thứ nhất ở Huế ra.

Công-Ty chúng tôi xin trình qui-khách biết rằng: kể từ mồng năm tháng giêng tây năm, chúng tôi sẽ chạy chở thơ và hành-khách ở ga Yên Lý và Phủ-Qui và Phủ-Qui ra ga Yên-Lý. — Ở Phủ-Qui có 5 phiên chợ Hếu buôn bán sầm uất lắm các qui-khách buôn bán ở đây đi lại có hàng-hóa gì xin cứ giao cho bản-ty chở, tính giá phải chăng.

Các qui-khách đi lại đường Vinh-Đồnghà nên đi xe thơ thì được cẩn thận hơn, nhưng khi lấy vé nên có ý kẻo lầm đi vào xe khác Muốn khỏi sự lầm lẫy, xin liệt qui khách đánh giấy thếp trước cho bản ty. Hễ khi bản ty nhận được giấy thép sẽ cho xe ra đón hay là cho người nhà đi đón.

Đường Yên-Lý đi chợ-Hiếu thì đánh giấy thép ra PHẠM-VĂN-PHI Yên-Ly gare; — mà đường Vinh-Đồng-Hà thì đánh giấy thép cho PHẠM-VĂN-PHI Đông-hà gare.
2012

N° 11

TÁI-SINH-DUYÊN
(Sự-tích Mạnh-lệ-quân)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC *dịch thuật*

San hãn lại nghĩ thầm: ta muốn mưu đợt-sự, không nên nệ tiểu-tiết. Bây giờ ta hãy cố nén lòng mà làm ra dáng thân-mật với hắn, đợi khi cướp được lương-duyên, bấy giờ sẽ biết tay ta.

Lưu-khuê-bích đã quyết chí như vậy, từ đó ngày tháo cũng sang rủ *Hoàng-phủ thiếu-hoa* cùng ra trường tập bắn, *Hoàng-phủ-thiếu-hoa* cũng muốn mượn điều ấy để được chung hẩn giải hòa, cho nên không nghi-ngờ chi cả.

Hoàng-phủ-kính sai người chọn ngày, định đến ngày 18 tháng 3 thì đưa sính lễ sang trước. *Tân-thừa-ân* báo tin cho *Mạnh-sĩ-nguyên* biết. Nhà họ *Mạnh* đều lấy làm mừng lắm. Hôm ấy, hai nhà đều treo đèn kết hoa trần thiết, một cách rất trọng thể, các hàng quân lại đến mừng, thật đã nhiệt náo.

Trong khi mối-nhân *Tân-thừa-ân* đệ sính lễ sang nhà họ *Mạnh* thì có bày cỗ rất phào nỗ vang trời, sự vui vẻ kể sao cho xiết! *Mạnh-sĩ-nguyên* nhận các đồ sính-lễ bày ở giữa nhà, toàn thị những gấm vóc châu báu.

Khi *Tân-thừa-ân* về rồi *Mạnh-sĩ-nguyên* sai nữ-tỳ mang các đồ sính-lễ đến *U-hương-các* giao cho con *Vinh-lan*, để con *Vinh-lan* đem lên lầu cho *Mạnh-lệ-quân*. Bấy giờ *Tô-anh tuyết* đang cùng *Mạnh lệ-quân* đàm-luận các bậc danh-sĩ đề kim bỗng thấy con *Vinh-lan* đem các đồ sính lễ vào mà bẩm rằng:

— Đây là các đồ sính-lễ của nhà *Hoàng-phủ* đưa sang cho gia và phu-nhân sai tôi đệ trình tiểu-thư.

Tô-anh-tuyết cười mà bảo *Mạnh-lệ-quân* rằng:

— Tiểu-thư đã bằng lòng chưa? đúng sớ cho hết!

Mạnh-lệ-quân nghe nói, can mày mà than rằng:

— Việc nhân duyên này chưa biết ấ ếp này hay kiếp sau mới có thể nên được. Chị ngẫm đó mà coi, rồi mới biết em là người tiến-k ến.

Tô-anh-tuyết nói:

— Nay đã sắp làm lễ cưới, chắc cũng khó biến-cải, tiểu-thư chớ nên quá lo.

Mạnh lệ-quân nói:

— Họ cậy thế làm càn, thay đen đổi trắng, nào đã biết thế nào!

Tân thừa-ân vẫn phúc mệnh cho *Hoàng-phủ-kính* biết, vợ chồng *Hoàng-phủ-kính* đều được yên lòng. Cách 3 hôm nữa, bỗng thấy người nhà báo có quan Hồng-lô *Cố hoành nghiệp* sin vào yết kiến. *Hoàng phủ kính* nghĩ thầm lấy làm lạ, không biết đến có việc gì, mới vội-vàng ra nghênh-tiếp.

Hoàng-phủ-kính hỏi:

— Chẳng hay đợ-nhân tôi đây hôm nay, có chỉ-giáo việc gì chăng?

Cố-hoành-nghiệp nói:

— Nguyên hôm trước xã-sanh là *Lưu-khê-bích*, ông lệnh lang đây thì bắn rền-hôn tại nhà họ *Mạnh*, chẳng ngờ bị một phải tên ở nay, đến nỗi sự nhân-duyên ấy không thành. Nay nghe lệnh ái đây cũng là bậc tài-mạo kiêm toàn, vậy muốn cho xã-sanh được kết duyên *Tân-Tân*. Xin quan nguyên-soái nhân lời cho, chúng tôi rất lấy làm cảm hội.

Hoàng-phủ-kính nghĩ thầm: *Lưu-khê-bích* dẫu có tài-mạo, nhưng tính hay chơi-bời lêu-lổng, không phải là người đứng đắn, mới kiếm lời từ chối mà rằng:

— Đa tạ cái lòng tử tế của đại-nhân lại muốn cho tiện-nữ được đẹp duyên cùng *Lưu* công-tử. phỏng còn đâu hơn nữa, nhưng chẳng may tiện-nữ phúc bạc, lại gả chồng từ thuở bé, ấn đợ-nhân tha thứ cho.

Cố-hoành-nghiệp hỏi:

— Chẳng hay quan nguyên-soái đã gả lệnh-ái đây vợ nhà ai? Xin cho được biết tên.

Hoàng-phủ-kính nói:

— Nguyên chúng tôi đã ước gả cho một nhà phú-hộ ở trong làng. Nhà ấy vốn là thường-dân, dẫu nói họ tên, đại-nhân cũng không biết ai vậy. Không phải tôi dám từ chối, xin đại-nhân chớ lấy làm lạ.

Cố-hoành-nghiệp biết là có ý từ-chối, mới không nói chuyện ấy nữa, ngồi nói sang chuyện khác, rồi cáo-từ lui ra. *Cố-hoành nghiệp* về đến nhà họ *Lưu*, *Cố* phu-nhân hỏi:

— Thế nào, cô thành-sự được không?

Cố-hoành-nghiệp thầm-thầm nỗi giận mà rằng:

— Cũng thay cho *Hoàng phủ-kính*, thật là một đứa thất phu! nó kiếm lời từ-chối, lại trói dối là gả chồng rồi.

Cố-hoành-nghiệp thuật lại câu đuổi cho *Cố* phu-nhân nghe, và bảo phu-nhân rằng:

— Tôi có hỏi bắn là gả cho nhà ai thì hắn không nói được, nghĩ có đáng giận hay không?

Lưu-khuê-bích cười nhạt mà bảo rằng:

— Can chi phải tức giận, để rồi cháu sẽ lập kế cướp *Mạnh-lệ-quân* làm vợ cho coi.

Cố phu-nhân nghe nói, cười mà bảo rằng:

— Sao con cứ nói dỗ như vậy. Trừ *Mạnh-lệ-quân* không kể, chẳng lẽ thiên-hạ lại không có ai tài mạo giải-nhân nữa hay sao! can chi phải tranh cướp, để rồi ta sẽ tìm cho con được một chỗ lương-duyên khác.

Lưu-khuê bích tự thân-mẫu nằn-nỉ, không dám nói nữa, lại nói lẳng đi chuyện khác. Khi *Cố hoành-nghiệp* về rồi, *Lưu-khuê-bích* trở vào trong phòng, ngồi nghĩ: *Mạnh-sĩ-nguyên* vốn nhà thi-lễ, nay đã nhận gả con gái cho *Hoàng phủ thiếu-hoa* rồi, khi nào chịu cải-giá, ấn là tự phải cùng *Hoàng-phủ thiếu hoa* tâm ra dáng thân-mật, khiến cho hắn không ngờ, rồi ta sẽ lập mưu hại hắn. *Hoàng-phủ thiếu-hoa* chết rồi, chắc *Mạnh-lệ-quân* phải cải-giá, bấy giờ ta xin thân-phụ ta nói với bà *Lưu* hoàng-hậu tâu thiên-tử giáng chỉ cho ta được kết duyên cùng *Mạnh lệ-quân*. Ta dùng quyền thế trên đình mà ép nhà họ *Mạnh* phải gả, thường chỉ tài-mạo ta cũng *Hoàng-phủ thiếu-hoa* cũng chẳng bơn kém gì nhau, chắc nhà họ *Mạnh* phải bằng lòng.

Lưu-khuê-bích đã quyết định như vậy, ngày hôm sau bẻo các gia tướng sửa soạn cung tên, rồi cưỡi ngựa sang rủ *Hoàng-phủ thiếu-hoa* đi tập bắn. *Hoàng-phủ-thiếu-hoa* nghe báo, mừng mà nói với *Hoàng-phủ-kính* rằng:

— Việc thi bắn hôm trước, *Lưu-khuê bích* bị thua, con lấy làm áy-náy, vẫn muốn tìm cách giải-thuyết, để cho bắn được hồi lòng. Nay hắn lại đến đây, rủ con đi tập bắn, chẳng hay thân-phụ nghĩ thế nào?

Hoàng phủ-kính mừng mà bảo rằng:

— Con có lòng quảng-đại như vậy là phải lắm: Hắn đã sang rủ thì cứ đi.

Hoàng-phủ thiếu-hoa cũng sai gia-tướng sửa soạn cung tên, rồi lên ngựa cùng *Lưu khuê-bích* đi ra trường. *Lưu-khuê-bích*, lập tâm mưu hại, cho nên giả-cách vui vẻ tươi cười, ngọt ngào trò chuyện. *Hoàng-phủ thiếu-hoa* vốn là trung-nghĩa quân-tử, thực bụng tin người, cho là *Lưu-khuê-bích* có lòng tử tế, cùng nhau tập bắn, đến quá trưa mới tan.

Hai người lại cùng đến tiểu-lâu uống rượu, và kèn nhau đến sang hôm sau thì đi nữa. *Lưu-khuê-bích* lại đưa *Hoàng-phủ thiếu-hoa* về phủ, rồi mới về nhà..

(*Còn nữa*).

Imprimerie du Trung Bắc Tân Văn
Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-VĨNH